

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

Nr. 42 (814) IV m. ... D E D E L S T O F F. ... 1948. II. 27. penktadienis

Čekoslovakija prarado savo laisvę

Praba pranešė, kad prezidentas patvirtino Gotwaldo sudarytą kabinetą, kuris susideda iš ministerio pirmininko Gotwaldo (kom.), 3 ministrų pirmininko pavaduotojų - soc. dem. Laušmano, slov. kom. Soroki ir prof. sąjungų atstovo Sapotički, 9 komunistinių ministerių, 4 soc. demokratų, 2 tautinių socialistų, 2 katalikų, 1 slovakių demokratų ir 2 nepartinių (Masaryk - užsienių reikalų ministerio ir Svaboda - krašto aps. ministerio). Komunistas Nožek liko vidaus reikalų ministru ir soc. dem. Firlingeriui teko pramonės ministerija. Propagandos ir teisingumo ministrai - komunistai. Tuo būdu į vyriausybę įėjo 12 komunistų, o ir kiti 12 yra jiems palankūs žmonės.

Min. pirm. Gotwaldas apie naują vyriausybę pranešė ginkluotų darbininkų mitingui, kuris trukšmingai pritarė vien tik komunistų ministrui. Gotwaldas pareiškė, kad tai esąs didelis liaudies laimėjimas. Prezidentas, nors ir nenoromis pritarė liaudies valiai.

Prezidentas Benešas į tautą nekalbėjo. Paskelbus naują vyriausybę, studentų delegacija susirinko ties prezidentūra, kur reiškė savo protestus. Komunistinė policija paleido ugnį į minią ir 4 studentus nušovė, o per 50 areštavo. Dabar komunistai dar labiau varžo viešą gyvenimą: veikia cenzūra, opoziciniai ir katalikiškieji laikraščiai uždaromi, o jų redaktoriai areštuoti; vyksta masiniai areštai; socialdemokratų partijoje vyksta platus valymas. Ligšiolinė, Slovakijos valstybinė taryba pakeista komunistų komitetu.

Londono radijas sako, kad dabartinė Čekoslovakijos vyriausybė tik pagal vardą esanti koalicinė, o iš tikrųjų - komunistinė. "The Manchester Guardian" rašo, kad Čekoslovakija per 10 metų antrą kartą praradusi savo laisvę. Laikraštis lygina Gotwaldą su Heinleinu: abu jiedu esą vienodo brutališkumo. "New York Times" manymu dabar esą padidėjęs totalitarinių valstybių po komunistine diktatūra skaičius. "Daily Telegraph" lygina šiuos įvykius su 1938 m. įvykiais ir sako, kad tas pats netrukus gali atsitikti Vokietijoje ir Prancūzijoje. Vokiečių vakarinė spauda perspėja nesidėti su tokiais žmonėmis, kuriems nieko nerūpi, sunaikinti savo vakarykštį ginklo draugą. Prancūzijos užs. reikalų ministeris Bidault šitaip išsireiškė: Čekoslovakijos įvykiai sudarė rimtą pavojų taikai, nes Čekoslovakija yra raktas į vidurinę Europą. Mes mylime taiką, bet su sąlyga, kad taika būtų sujungta su laisve.

JAV-bės paskelbs slaptus dokumentus

JAV-bių vyriausybė paskelbs slaptus dokumentus, iš kurių bus matyti, kad sovietai 1945 metais paprašė amerikiečių kariuomenę neprišidėti prie Prahos išlaisvinimo, ir nurodė, kad jie (sovietai) tuo nori sudaryti viešą nuomonę, jog jie vieni esą čekoslovakų tautos išlaisvintojai.

Pasaulinio banko delegacija nutraukė savo kelionę į Prahą. Bankas buvo ketinęs duoti Čekoslovakijai paskolos 350 mil. dol. sumai.

Prancūzijos vyriausybė gavo pasitikėjimą

Parlamentas 301:275 balsų santykiu pareiškė Ghumano vyriausybei savo pasitikėjimą. Komunistai buvo iškėlę, šį klausimą rašium su 5000 fr. banknotų pakeitimu. Spauda nurodo, kad vyriausybei pralaimėjus, būtų kilęs pavojus, jog ir Prancūzijoje būtų pasikartoję Čekoslovakijos įvykiai.

Dedelstorfo Lietuvių Kooperatyvo Valdyba šaukia š.m. vasario mėn. 29 dieną, 15 val. (sekmadienį) visuotinį narių susirinkimą, kuris ivyks "Aušrinės" patalpose (virtuvės pastatas).

Darbo tvarkė:

- | | |
|--|-------------------------------------|
| 1. Prezidiumo rinkimai | 5. Samatos priėmimas |
| 2. Valdybos ir Revizijos Komisijų pranešimai | 6. Dviejų Valdybos narių darinkimas |
| 3. Apyskaitos tvirtinimas | 7. Revizijos Komisijos rinkimai |
| 4. Pelno paskirstymas | 8. Einamieji reikalai |

Nurodytu laiku kvorumui nesusirinkus, tą pat dieną, 16 val. šaukiamas antras susirinkimas, kuris skaitys teisėtą.

Kooperatyvo Valdyba

Iš Londono konferencijos

Vakar posėdžio nebuvo, nes laukiama atvykstant Benelux valstybių delegacijų. Lenkijos pasiuntinys Londone pranešė D.Britanijai, kad Lenkija, kaip ir TSRS-ga, nepripažinsianti Londono konferencijos nutarimų.

Turkijos padėtis

Turkijos užs. reikalų ministeris pareiškė užsienio spaudos atstovams, kad Turkija esanti svetimos valstybės labiausia skriaudžiama. Nė viena kita valstybė nesanti priversta laikyti tokia proporcingai didelę kariuomenę ir išleisti pusę savo biudžeto kariuomenės reikalam. Pirmininkas pareiškė savo pagarbą Graikijai, kuriai tačiau Turkija materialiai negalinti padėti. Su D.Britanija Turkija palaikanti glaudų draugiškumą.

Anglų laikraštis apie Lietuvą

Anglų laikraštis "Catholic Herald" š.m. vasario mėn. 13 d. n-ryje išdėjo savo korespondento pasikalbėjimą su Anglijoje viešiniu vyskupu V. Padolskiu. Straipsnį iliustruoja vyskupo nuotrauka. Nurodydamas, kad vysk. Padolskis paskirtas Vilkaviškio vyskupu, vietoj mirusio vysk. Karoso, bet negalįs dėl bolševikų okupacijos grįžti į Lietuvą. Laikraštis toliau praneša, kad vysk. Padolskis nuo 1944 metų gyvenęs Regensburge, o dabar pirmą kartą atvykęs į Angliją, kalbąs 9 kalbas ir dabar mokosi anglų kalbos. Laikraščio korespondentui vyskupas pareiškė: "Jau ilgą laiką kaip vakarų pajėgos atsisukė nuo Pabaltijo valstybių - Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Šis jų, tiek spaudos, tiek ir vyriausybės apsileidimas tegul ką galėtų įtikinti, kad mūsų tautos yra pasidavusios komunizmui, mus bausmės priemonėmis prie Rusijos prisikursiam. Tačiau taip nėra. Mūsų resistencija tęsiama. Mano tauta jaučia, kad jau nebetoli laisvės diena ir kad karas neabejotinai mums laisvę gražins." Toliau vyskupas papasakoja apie Lietuvos kančias. Esą gauta žinių, kad per pastaruosius 6 mėnesius iš Lietuvos į Sibirą buvo deportuota 60 kunigų, kur jie jau ras Vilniaus arkivyskupą Rainį, Kaišėdorių vysk. Matulionį ir Telšių vysk. Borisevičių. Krašte su 6 diezeczijomis liko vos vienas Panevėžio vysk. 70 amž. senelis Paltarokas. Iš 4 kunigų seminarijų dabar teveikia tik viena Kauno su 150 seminariais, o ir tąji būsianti uždaryta. Bažnyčios apdodamos mikelščiais; taip Kauno Katedra turi sumokėti 46.000 rublių per metus. Lietuviai deportuojami į Sibirą, o jų vieton atkeliama rūsai, kurioms duodamos lietuviškos pavardės. Į Vilnių atgabenta 60.000 rūsų. (b.d.)

Laidžia Dedelstorfo Taut. Liet. Komitetas. Redaguoja L.Pilipavičius